

Rasizm nasz powszedni

Autor tekstu: **Radosław S. Czarnecki**

Europejscy rasiści uważali na ogół, że ból zadawany Afrykaninowi mniej znaczy od cierpienia Europejczyka. Podobnie postępują ci, którzy cenią swój gatunek wyżej od wszystkich innych, uznając absolutną wyższość własnych interesów.

Peter SINGER

Jedną z gwiazd anty-kabaretu, który odbywa się 13. dnia każdego miesiąca we wrocławskim klubie Mleczarnia, był w marcu br. Paweł Romaszkan, szef biura promocji miasta rządzonego niepodzielnie przez ugrupowanie Rafała Dutkiewicza. Opowieści tego znanego skądinąd urzędnika samorządowego wyciągnięte z oparów urzędniczego absurdu zawsze wywołują salwy śmiechu. Ostatni przypadek jest tak smakowity, a postulat w niej zawarty tak słuszny i godzien poparcia, że warto go przytoczyć i chwilę się nad nim pochylić. Egzemplifikuje on bowiem mentalność i skrywane pod zasłoną inteligencji, wykształcenia, obycia, europejskości i poprawności politycznej opary rasizmu, ksenofobii, pogardy (a przynajmniej - paternalizmu i kulturowo-cywilizacyjnego imperializmu wobec „Innego”), kołtuństwa i prostackich uprzedzeń.

Jego kalambur opowiadał o tym jak to we [Wrocławiu](http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/0,0.html) (<http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/0,0.html>) jest przedstawicielstwo firmy [Google](http://technologie.gazeta.pl/internet/0,104750.html?tag=google) (<http://technologie.gazeta.pl/internet/0,104750.html?tag=google>). A w niej pracuje trzech czarnoskórych. I jeden z nich, spacerując po [Rynku](http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/0,113270.html?tag=Rynek) (<http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/0,113270.html?tag=Rynek>), dostał od podchmielonego przechodnia w pysk. Szef firmy uznał tę sytuację za przejaw rasizmu i pospieszył ze skargą do Ratusza. Zwołano zebranie dyrektorów na najwyższym szczeblu. Po to, żeby znaleźć antidotum i dać odpór podobnym mordobiciom w przyszłości. I dyrektor jednego z wydziałów (autor monologu za żadne skarby nie chciał zdradzić, o kogo chodzi) zgłosił swój postulat, który polegał z grubsza na tym, żeby na tę nienawiść, której przejawem był cios w twarz czarnoskórego, odpowiedzieć miłością. Miał nawet pomysł na nazwę tej akcji: „Przytul Murzyna”.

Pojawił się jednak problem natury logistycznej: który wydział i która urzędowa komórka miałyby koordynować akcję. I tu dyrektor Romaszkan zgłosił swój pomysł. Niech się zajmie tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Ma wysłać na teren miasta trójki składające się z urzędnika, bezrobotnego i kłozarda. Ten pierwszy będzie realizował swoje służbowe obowiązki, drugi uzyska zajęcie, które pobudzi jego aktywność, a trzeci zrozumie, że świat może być kolorowy nie tylko po spożyciu napojów z procentami. A na całej akcji zyska Wrocław, odbudowując swoją renomę miasta spotkań. Trzeba w tym miejscu dodać, iż Wrocław ma w roku 2016 być Europejską Stolicą Kultury (wspólnie z baskijskim San Sebastian), a Paweł Romaszkan z racji swego stanowiska jest prominentną osobistością wrocławskiego mainstreamu w perspektywie tego ważnego przedsięwzięcia.

Pomysłodawczynią — w przeszłości — idei Europejskiej Stolicy Kultury była znana wszystkim znakomita aktorka, wokalistka i polityk grecki Melina Mercouri. 13 maja 1985 r. podczas spotkania Rady Europy zaproponowała pomysł zintegrowania Europejczyków za pomocą kultury, co doprowadziło właśnie do powstania inicjatywy pod dzisiejszą nazwą.

Najważniejsze jest to, żeby spełnić oczekiwania ludzi. Najważniejsi są ludzie — powiedział prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz po ogłoszeniu nominacji Wrocławia do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku. Dodał wówczas również, iż idea Europejskiej Stolicy Kultury łączy w sobie trzy wymiary: wymiar europejskości, wymiar stolicy i wymiar kultury. Najważniejsze jednak jest to, żeby spełnić oczekiwania ludzi. Najważniejsi są ludzie.

Naprawdę — pomysłowość i inwencja P.Romaszкана jest w tej materii nieodgadniona i jak u Laertesa — ojca Odyseusza — *"pełna forteli"* przeróżnych. Jak widać jest właściwą osobą na właściwym miejscu, zwłaszcza w kontekście tak znaczącego wydarzenia jaki czeka gród nad Odrą w roku 2016 (i to w skali Unii Europejskiej, ba — całej Europy).

Smutno jest jednak, że w elitach XXI-wiecznego Wrocławia, miasta pretendującego do miana centrum multi-kulti w Europie Środkowej, miasta spotkań różnych kultur, ras, języków, tradycji i religii, funkcjonują takie m.in. poglądy, takie m.in. postawy, taka mentalność i świadomość dzisiejszych trendów cywilizacyjnych w obrębie kultury Zachodu (do której chcemy bardzo przynależeć).

Choć może nie należy się dziwić. Przecież niektórzy Ojcowie Założyciele USA i autorzy Racjonalista.pl

„Deklaracji Niepodległości" (1776) piszący w niej, że wszyscy urodzeni ludzie są sobie równi, posiadali niewolników, co *a priori* zakłada ich nierówność i poddaństwo..... I może dlatego nie powinniśmy się dziwić stwierdzeniem aktora Marka Kocota, że wbrew "insynuacjom wystąpienie Romaszka wolne było od najmniejszych przejawów rasizmu". Tak samo jak cykliczne programy TV (publicznej i prywatnych), książki, spotkania i prelekcje polskiego globtrotera Wojciecha Cejrowskiego o krajach z poza zachodniego kręgu kulturowo-cywilizacyjnego: zawierają one niesłychaną ilość pospolitego jadu, nieukrywanego paternalizmu, elementów wyższości rasy „białego człowieka" wobec tych "dzikich, których my, Europejczycy musimy cywilizować" — po prostu klasycznego rasizmu, pokrytego inteligentką retoryką i chrześcijańskomisyjnymi uzasadnieniami czy kupletami. I nikt nie protestuje, nikt nie dyskutuje z autorem na ten temat, wszyscy się uśmiechają i udają, że sprawy nie ma (a może myślą tak samo jak Cejrowski ?).

Trudno więc dziwić się, że w tym kraju rodzą się również listy ugrupowania jawnie faszystowskiego, ale działającego z otwartą przyłbicą - O.N.R-u — adresowane do pochodzącego z Polski (ur. w 1953 w Zakopanem) Janusza Walusia, brutalnego mordercy Chrisa Haniego (1993), działacza Afrykańskiego Kongresu Narodowego (ANC), którego emigrant z Polski zastrzelił przed jego domem, na oczach jego małej córki. Trafił go dwoma pociskami — w głowę i brzuch. Dla pewności dobił leżącego dwoma strzałami w skroń. Został skazany na karę śmierci, ale wobec zniesienia kary śmierci w RPA, wyrok zamieniono na dożywotnie więzienie, którą to karę odbywa do tej pory. List ONR-owców (vel polskich faszystów) oprócz słów otuchy dla Walusia domaga się również jego uwolnienia.

Korzenie takich drastycznych, faszystowskich i bandyckich wyczynów tkwią właśnie w tolerancji dla takich niewinnych (niby) żartów, dowcipów i kalamburów a'la P.Romaszka. I w tym, że istnieje administracyjne przyzwolenie dla manifestacji i działania organizacji jawnie faszystowskich, rasistowskich, ksenofobicznych i siejący nienawiść, podżegających do popełniania przestępstw i przemocy.

Polskie (i nie tylko polskie) doświadczenia pokazują, iż wykształcenie, przynależność do elity, *celebryctwo*, pozycja społeczna, kapitał (wszystko co pod tym znaczeniem rozumiemy) nie chronią przed barbarzyństwem, ksenofobią, szowinizmem, rasizmem, antysemityzmem, nienawiścią, pogardą do „Innego" człowieka *etc.* Idee (rasistowskie, szowinistyczne, nienawistne i mordercze) rodzą się w umysłach inteligentkich, ale ich praktyka i realizacja — ze wszystkimi okropnościami i brutalnością — przypada ludowi. Można go przecież zawsze skrzętnie wykorzystywać, sterując gniewem gawiedzi w pożądaną stronę

I jeszcze jedna uwaga — uwarunkowania rasizmu mają bez wątpienia religijną, chrześcijańską genezę (zwłaszcza w polsko-katolickich warunkach widać ma to znaczenie). Jeszcze stosunkowo nie tak dawno bowiem senator amerykański A. W. Robertson * przekonywał autorytatywnie, że "....*Bardzo chciałbym pomóc kolorowym, ale Biblia głosi, że nie mogę tego uczynić*".

* — **Absalom Willis Robertson** (1887 — 1971), senator amerykański ze stanu Virginia z ramienia Partii Demokratycznej; ojciec znanego ultra-prawicowego i religijnie fundamentalistycznego tele-ewangelisty z USA Pata Robertsona (obaj byli reprezentantami denominacji protestanckiej tzw. południowych baptystów).

Radosław S. Czarnecki

Doktor religioznawstwa. Publikował m.in. w "Przeglądzie Religioznawczym", "Res Humanie", "Dziś", ma na koncie ponad 130 publikacji. Wykształcenie - przyroda/geografia, filozofia/religioznawstwo, studium podyplomowe z etyki i religioznawstwa. Wieloletni członek Polskiego Towarzystwa Religioznawczego. Mieszka we Wrocławiu.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 19-04-2012)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7957) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7957>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl